

O zpytování svědomí

Drazí Služebníci, navazujeme na předešlá rozjímání, ve kterých jsme rozprostřeli téma ignaciánského partikulárního zpytování svědomí, které pro nás Pán povýšil na vzácný dar. Tento mystický dar zpytování má tři stupně zvnitřnění: **1.** partikulární zpytování jako božská ochrana proti pokušení do posledních dní; **2.** prohloubené partikuláře jako Meč-trvalá modlitba srdce; **3.** nejhlubší partikuláře jako mystické rozlišování. První rozjímání (březen/duben) jsme věnovali základům ignaciánského zpytování. Minule (květen/červen) jsme rozjímali **1.** rovinu partikulárního zpytování jako božskou ochranu. Dnes rozprostřeme **2.** prohloubenou rovinu partikuláře jako Meče-trvalé modlitby srdce: V čem spočívá?

Pokud si navykne žít partikuláře v **1.** rovině a zakusíme, že naše klíčová ctnost, skrze kterou vše poměřujeme, je božskou ochranou všedního dne, začne se nám tato základní rovina daru prohlubovat. Ježíš nás povede ke zvnitřňování partikuláře, až se stane trvalou modlitbou srdce. Takto prohloubené partikuláře coby trvalá vnitřní modlitba je Meč našeho srdce, který nás před pokušením chrání ještě intenzivněji než dříve, a to již v zárodku. Jde zároveň o Meč Srdce Ducha Svatého rozdrceného. Žitá ctnost (**1.** rovina) nás proroste celobytnostně, nikoli jen částečně. Žitá ctnost se jako partikuláře prohloubí do vnitřní modlitby a to je nový Meč našeho srdce: Máme s ním možnost, jako otcové pouště, „operovat“ již v momentu, kdy pokušení přichází (ne až po selhání, výbuchu, devastaci a v odklizení následků).

Jak to své vlastní prohloubené partikuláře – meč srdce objevíme a pojmenujeme? Tak, že se vrátíme do dětství a pokusíme se vystihnout, čím jsme byli Bohu v prvotní nevinnosti nejvzácnější: čím jsme před Bohem byli jako „dítě na matčině klíně“ (Žl 131,2). Zkoumáme, co bylo naší bezprostředností před Pánem – v čem si nás zamiloval? A třeba jsme to postupně (během života) poztráceli a nyní nám to chybí? Naleznu nějaký svůj typický, před Pánem vzácný povahový rys z dětství, jako třeba: radostnost, nadšení, bezprostřednost, odvaha, přímot, něžnost, tichost... Pokud je mi tato cesta návratu do dětství cizí a nevím, jak na to, nebo jsou vzpomínky na dětství bolestné a nemohu se tam vracet, pak zkusím hledat svůj nejkrásnější rys z momentu první zamilovanosti nebo z doby obrácení v dospělosti: co bylo mou nejvznešenější charakteristikou před Pánem? To je mé prohloubené partikuláře, které je rozvinutím předchozí **1.** roviny ctnosti.

Uvedme příklad: žiji-li jako partikulární ctnost (**1.** rovina daru) třeba pokoru, prohloubí se mi nyní v daru vnitřní modlitby srdce (**2.** roviny daru) třeba do upřímné pokory, nebo mám-li jako klíčovou ctnost důvěru, může se prohloubit třeba do naprosté odevzdanosti Bohu; nebo do nadšení, velkorysosti, radostného

úžasu, oddané lásky, potřeby krásy, odvážné důvěry, oslavy Pánova Srdce apod. Toto prohloubené partikuláře jako trvalá vnitřní modlitba probublává v mém srdci a stává se Mečem, který zahání ještě mocněji zlo a pokušení již v počátku. Čím je partikuláře hlubší, tím je konkrétnější a také účinnější.

Když se mi nedaří toto prohloubené partikuláře vystihnout a pojmenovat nebo mi jeho hledání trvá déle anebo když nevím, jak Meč srdce vlastně používat, mohu začít v pokušení volat jednoduše: „Můj Ježíši, má Lásko, ať se ve mně rozhostí, co prožívá tvé Srdce!“ To stačí. Anebo do této věty mohu vložit jen své základní partikuláře – klíčovou ctnost: když je to například odevzdanost, mohu volat takto: „Můj Ježíši, má Lásko, ať se ve mně rozhostí odevzdanost, jakou prožíváš ty ke svému Otcí!“ Duch nás v tomto volání povede ke stále konkrétnějšímu a osobnějšimu pojmenování. A až to prohloubené partikuláře nalezneme (třeba naprostou odevzdanost), zkonkretizuje se volání srdce v pokušení třeba takto: „Můj Ježíši, má Lásko, ať se ve mně rozhostí naprostá odevzdanost, jakou prožíváš ty ke svému Otcí!“ (nebo „jakou prožíváš ty k Duchu“; anebo „jakou prožívá Panna Maria vůči svému Synu“ apod.).

Prožíváme různá období, různé situace a vnitřní modlitba srdce (prohloubené partikuláře) vším tím prochází. Příklad: Jsme v určité životním období oslnění třeba ikonou Panny Marie stojící pod křížem Syna, neboť je pro nás inspirativní a fascinující, jak tam Panna Maria stojí v absolutním souhlasu a v pokoji, bez výčitek. I tímto naším nadšením (k obrazu pokojné Panny Marie bez výčitek) naše osobní prohloubené partikuláře prochází a ukazuje „řeč Ducha“: a tak můžeme na určitý čas volat modlícím se srdcem (a tím používat partikuláře jako Meč k ochraně v každém pokušení): „Maria, Matko Boží a Matko moje, ať se ve mně rozhostí naprostý souhlas, s jakým ty stojíš v pokoji pod křížem svého Syna!“

Příště nás čeká, milí Služebníci, 3. nejhlubší rovina zpytování: mystické rozlišování. Celá tematika vyjde po prázdninách knižně, v rámci přehledu všech služebnických mystických darů. V nakladatelství Refugium pro vás tento titul připravujeme.

S. Luisa Karczubová

* * *

Milí Služebníci! Každý z nás si nějak představujeme Ježíšův druhý příchod. Někteří jako katastrofu, která nemine zlé a hříšné pokolení, jiní jako Krále milosrdenství, který přijde se svou velikou mocí, něhou a láskou a nastolí spravedlnost. Druhý pohled na věc je přece jenom bližší Bohu, kterého můžeme nejkrásněji nazvat jako Láska! Mnozí pochopili, že to nejbolestivější, co je kdy mohlo v životě potkat, je poznání pravdy o sobě samém. Pán přichází, aby o každém z nás vyjevil pravdu, aby ukázal skutečnost toho, jaký je každý z nás! Pokud jsme tuto pravdu o sobě hledali, potkali jsme se s ní tvář v tvář, nebo ji nadále hledáme a toužíme po ní, potom se nemáme čeho bát! V Pánu totiž přichází Láska, která nám touží darovat nový život, sama sebe, nejvyšší štěstí a blaženost, jakou jen vůbec člověk může zakusit. Dívejme se tedy na Pána s velikou důvěrou a volejme: Maranatha! Pán přichází, aby každého z nás něžně obejmul a ujistil o tom, že jsme jeho milované děti. S láskyplnou bází tedy vyhlížejme jeho příchod!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Sírachovec říká: „Cožpak slzy vdovy nestékají po Božích tvářích?“ (srv. Sír 35,15.18). Kolik jen slz ustavičně stéká po Božích tvářích, zatímco náš svět zažívá tolik zneužití důstojnosti osoby, a to i v Božím lidu! Je možné odčinit neodčinitelné? Máme naději, že každá rána může být zacelena, i když je hluboká. Aby odčinění mělo křesťanský ráz, předpokládá to dva náročné postoje: uznání vlastní viny a prosbu o odpuštění. Uznat svou vinu. Jakékoli zadostiučinění, ať už na jednoduše lidské, nebo duchovní rovině, začíná uznáním vlastního hříchu. „Umět obvinít sebe sama je součástí křesťanské moudrosti, Pánu se takový postoj líbí, protože rád přijímá zkroušené srdce.“ A právě z toho, že upřímně uznáme to, co zlého jsme svému bratru způsobili, a že hluboce a upřímně zakusíme, že jsme zasadili ránu lásce, se rodí touha po nápravě. Požádat o odpuštění. Je to vyznání spáchaného zla podle příkladu marnotratného syna, který Otcí říká: „Zhřešil jsem proti nebi i proti tobě.“ (Lk 15,21) Žádost o odpuštění znovu otevírá dialog a projevuje vůli obnovit pouto v bratrské lásce. A náprava – dokonce i jen první krok k napravení nebo už jen vůle k němu – zaručuje autenticitu žádosti o odpuštění, projevuje její hloubku, upřímnost, dotýká se srdce bratra, utěšuje ho a otevře v něm schopnost požadované odpuštění přijmout. A tedy, pokud nenapravitelné není možné napravit zcela, vždy se může znovu zrodit láska, která ránu učiní snesitelnou. Ježíš svatou Markétu Marii žádal o skutky odčinění urážek způsobených lidskými hříchy. Jestliže tyto skutky těšily jeho Srdce, znamená to, že zadostiučinění může potěšit také srdce každého zraněného člověka. Modlím se, aby Jubileum Božského Srdce v mnoha poutnících probudilo větší lásku k Ježíši, větší vděčnost, větší náklonnost.

